

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gál Zoltánügyvéd (...) által képviselt ... (...) felperesnek a dr. Noske Richárdügyvéd (...) által képviselt ... (...) alperes ellen közgyűlési határozatok felülvizsgálata iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2013. november 6-án kelt 17.G.40.065/2013/8. számú ítélete ellen a felperes és az alperes részéről benyújtott fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek másodfokú perköltség címén 36.000 forint fellebbezési illetéket és 10.000 forint összegű ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a cégjegyzék szerint 2009. március 27-től 2014. március 27-ig volt az alperes felügyelőbizottságának tagja, az alperesi szövetkezetnek 1969. óta, 12 éve pedig a felügyelőbizottságnak is tagja. Az alperesi szövetkezetnél küldöttgyűlés működik, a felperes maga is küldött.

A felperes fia 2008. nyarán a szövetkezet tulajdonában lévő ingatlan használatáról szóban megállapodott a szövetkezet elnökével, írásbeli szerződés nem jött létre. A hasznosítás, illetve visszaadás kérdésében a felek közt vita támadt, az alperesi szövetkezet 2011. nyarán felszólította a használót a helyiségek visszaadására, mely eredménytelen volt. A felek közt birtokháborítási vita alakult ki, a Sárbogárdi Városi Bíróság előtt egyezséget kötöttek ingatlankiürítés és birtokba adás tárgyában, melyre 2012. október 27-én került volna sor. Az alperes jogi képviselője és két személy azonban ezt megelőzően, 2012. október 26-án megjelent a helyszínen, a felperes fia és közöttük vita alakult ki, majd a felperes fia telefonon a felperest is a helyszínre hívta, a vita felindultan folytatódott, az ingatlan kiürítésére ezen a napon nem, csak 2012. november 2-án került sor.

Az alperes különböző szervei - részközgyűlések, küldöttgyűlés, igazgatóság, felügyelőbizottság - többször tárgyalták az ingatlannal kapcsolatos problémákat, illetve szóba került a felperes magatartása. Alperes igazgatósága és felügyelőbizottsága 2012. novemberében javaslatot fogalmazott meg a küldöttgyűlés felé a felperes szervezetből való kizárása iránt, melyet 2013. áprilisában több részközgyűlésen megtárgyaltak, ezeken a felperes is részt vett. Ezt követően az alperes 2013. május 29-ére küldöttgyűlést tűzött ki, melynek első napirendi pontja a felperes felügyelőbizottságból történő visszahívása, a második a felperes tiszteletdíjának, költségtérítésének megvonása 2013. évre, a harmadik napirendi pont a szervezeti tagok sorából történő kizárása volt. A 2013. május 29-i küldöttgyűlésen a felperes a jogi képviselőjével megjelent, a jogi képviselő még a küldöttgyűlés megkezdése előtt kifejtette azt az álláspontját, hogy a küldöttgyűlés összehívása törvénysértő volt, mert a szervezet tagjainak létszáma 500 fő alá csökkent. A jogi képviselő és a szervezet elnöke között vita alakult ki, majd a jogi képviselőt távozásra szólították fel, melynek eleget tett, vele együtt a felperes is távozott a küldöttgyűlésről.

Az alperes a küldöttgyűlést megtartotta, 67 „igen” szavazattal egyhangúlag elfogadták az 1/2013/1. számú határozatot, mely szerint a ... küldöttgyűlése határozatával megállapítja, hogy a felperes tevékenységével méltatlanná vált a felügyelőbizottsági tagságra, ezért őt a testületből visszahívja. Egyhangúlag az 1/2013/2. számú küldöttgyűlési határozat megállapította, a küldöttgyűlés egyetért a részközgyűléseken felvetődött azon gondolattal, hogy a felperes nemcsak a testületi tagságra lett méltatlan, hanem a testületi tagsággal járó anyagi juttatásra is, ezért a küldöttgyűlés a tiszteletdíj és költségtérítés folyósítását 2013. első és második negyedévre nem engedélyezi. A küldöttgyűlés 66 „igen” és 1 „nem” szavazattal elfogadta az 1/2013/3. számú határozatot is, mely szerint a küldöttgyűlés áttekintette a felperes ... szám alatti lakos tevékenységét és megállapította, hogy a ... szám alatti ingatlan jogtalan megszerzésében tanúsított aktív szerepet (együttműködött az ingatlan visszavételének akadályozásában, a meghatalmazott képviselőt veszélyesen megfenyegette) és az ügy során folyamatosan fennálló agresszivitása, valamint a szervezet érdekeinek hosszú időn keresztül akadályozása miatt a szervezeti tagok sorából kizárja. A határozatokat postai úton 2013. május 31-én kézbesítették a felperesnek.

A szervezet 2013. május 29-én hatályos alapszabályának 2/1/3. pontja rendelkezik a tagsági jogviszony létrejöttéről, illetve a 2/1/8. pont a tagsági jogviszony megszűnéséről, utóbbi d) pontja nevesíti a tagsági jogviszony megszűnése kapcsán azt az esetet, ha a szervezet a tagot kizárja. A kizárást illetően további előírásokat az alapszabály nem tartalmaz. A 3.2.1. pont a küldöttgyűlésre vonatkozóan tartalmazza, miután a szervezet tagjainak száma az 500 főt meghaladja, a szervezet küldöttgyűlést működtet. A szervezet 86 fő számú küldöttét a részközgyűléseken nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel

ötéves időtartamra választja meg. A 3/2/1/1. a) pont értelmében a küldöttgyűlés hatáskörébe tartozik az igazgatóság elnökének és tagjainak, valamint a felügyelőbizottság elnökének és tagjainak titkos szavazással történő megválasztása, visszahívása, tiszteletdíjuk megállapítása. Az e) pont szerint a tag kizárása, illetve a tagot kizáró határozat felülvizsgálata.

Az alapszabály külön rendelkezést a felügyelőbizottsági tagok díjazásáról nem tartalmazott, illetve külön szabályzat sem volt ebben a tárgyban.

Alperes igazgatóságának jelentése a 2012. évben végzett munkáról tartalmazza, hogy 498 fő nyilvántartott tagból 392 fő, a tagok 78,7%-a jelent meg a részközgyűléseken.

Az alperes küldöttgyűlése 2013. május 29-én további határozatokat is hozott.

A felperes 2013. június 13-án benyújtott kereseti kérelmével a küldöttgyűlés 2013. május 29-én meghozott 1., 2. és 3. sorszámú határozatai felülvizsgálatát, azok hatályon kívül helyezését kérte, hivatkozva arra, a szövetkezet taglétszáma 500 fő alá csökkent, küldöttgyűlést nem működtethetett volna, ezen túlmenően a határozatok részben indokolás nélkül, részben valótlan indokokkal születtek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, utalva a küldöttek határozott időre történő megválasztására, s arra, megválasztáskor a taglétszám fennállt, a támadott döntések tekintetében indokolási kötelezettségének a szövetkezet eleget tett. A felperesi előadással ellentétben a felperes 2012. október 26-i események alkalmával mint tag és tisztviselő jelent meg és az ingatlan kapcsán tanúsított magatartása miatt volt indokolt a határozatok meghozatala.

Az elsőfokú bíróság a 2013. november 6-án kelt 17.G.40.065/2013/8. számú ítéletével a 2006. évi X. törvény 28.§, 37.§ (1) bekezdése, 20.§ (2) bekezdése, 61.§, 63.§, valamint az alapszabály 3.2.1. pontjainak, illetve a 2006. évi X. törvény 18.§ (1) bekezdésének felhívása mellett az alperesi szövetkezet 2013. május 29-i közgyűlésén meghozott 3. sorszámú, tagkizárásról rendelkező és a felügyelőbizottsági tiszteletdíj kifizetéséről rendelkező 2. sorszámú határozatát hatályon kívül helyezte; ezt meghaladóan a keresetet elutasította; kötelezte alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 44.000 forint perköltséget.

A határozat indokolása szerint a jogszabály és az alapszabály is csak a kizárás kérdésében hozott határozat indokolását teszi kötelezővé, jogorvoslatra történő kiiktatást sem a törvény, sem az alapszabály nem ír elő. A kizárást kimondó határozat tekintetében vizsgálándóak voltak az abban foglalt indokok, mégpedig a 2006. évi X. törvény 63.§-ában foglalt szempontok szerint, melynek értelmében az a

tag zárható ki, aki neki felróható módon a szövetkezet érdekeit sértő, vagy veszélyeztető magatartást tanúsít. A felperes fia ingatlan használatával kapcsolatos, illetve a birtokháborítás során tanúsított magatartás nem vonható ebbe a körbe, szét kell választani a felperes magánemberként, illetve felügyelőbizottsági tagként, valamint tagként tanúsított magatartását. A tagsági jogviszonnyal össze nem függő viták, peres ügyek nem szolgálhatnak kizárás alapjául és az olyan ügyben tanúsított magatartás sem, ahol a felperes érdekeltsége csak közvetett. Kizárásra okot adó sértő, veszélyeztető magatartás lehet például alperes üzleti titkának megsértése, versenytársként való fellépés stb., de ilyen magatartásokat alperes nem bizonyított, noha a kizárás feltételei fennálltát neki kellett volna igazolnia. A kizárást kimondó határozat indokai között „a folyamatos agresszivitás”, illetve „a szövetkezet érdekeinek hosszú időn keresztül akadályoztatása”, túl általános megfogalmazás, a szövetkezet az indokolási kötelezettségét megsértette. Ennek alapján a kizáró határozat jogszabálysértő, és ugyancsak az a felperest megillető felügyelőbizottsági tagi tiszteletdíj megvonására vonatkozó határozat is. A tiszteletdíj kifizetésével kapcsolatban ugyanis sem az alapszabályban, sem egyéb szabályzatban az alperesnél nincsenek előírások, a felperesi magatartás pedig elválasztandó a felügyelőbizottsági tagi minőségtől. A felügyelőbizottsági tagságból történő visszahívás a jövőre nézve történt és történhetett csak meg, így nem lehetséges a tiszteletdíj megvonása sem visszamenőleges hatállyal. A tagkizárást kimondó és a tiszteletdíjat megvonó határozatok jogszabálysértőek, azok hatályon kívül helyezése indokolt.

Az elsőfokú bíróság ugyanakkor kifejtette, a felügyelőbizottsági tagságból történő visszahívásra vonatkozó határozat nem jogszabálysértő, azt az alapszabály szerinti szerv hozta meg, ebben a perben nem volt vizsgálható, hogy a küldöttgyűlési határozat hozatalakor a küldöttgyűlés működése megfelelt-e a szövetkezeti törvény előírásainak vagy sem. Egyébként a szövetkezeti törvény rendelkezéseiből nem vezethető le, hogy a 28.§-ban foglalt feltételeknek folyamatosan fenn kell állnia, illetve ennek fennálltát vizsgálni kellene. Az alperesi állásponttal egyezően a 2009. évben megválasztott küldöttek mandátuma lejártakor kell majd ezt a kérdést a szövetkezetnek vizsgálni. A taglétszámban történő lényeges, tartós változás esetén terheli ilyen kötelezettség a szövetkezetet, utalt a hat hónapos türelmi időre is. Az a szerv, melynek hatáskörébe tartozik a felügyelőbizottsági tagok megválasztása, visszahívásukról is bármikor indokolás nélkül dönthet, ezért ez a határozat nem volt jogszabálysértő, így e vonatkozásban a kereset elutasítandó volt.

Az elsőfokú bíróság a kétharmados felperesi pernyertességre tekintettel a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdése alapján döntött a perköltség viseléséről.

Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezett.

A felperes az első fokú ítélet megváltoztatását és az 1/2012/1. számú küldöttgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte. Utalt arra, a 2006. évi X. törvény 28.§ (1) bekezdése nem teszi lehetővé a küldöttgyűlés működését, a szövetkezet tagjainak

száma összesen 498 fő. A szövetkezeti törvény csak az 500 főt meghaladó taglétszámú szövetkezetek esetében teszi lehetővé, hogy az alapszabály küldöttgyűlés működését írhasa elő. A 2013. május 29-i állapot folytán a küldöttgyűlés működéséről az alapszabály már nem rendelkezhetett volna. Türelmi idő a taglétszám pótlására a küldöttgyűlés vonatkozásában nincsen, a szabályozás hiányát analógiával pótolni nem lehet. A taglétszámra vonatkozó jogszabály is konkrét határidőt ír elő, másrészt a taglétszám 7 fő alá csökkenése a szövetkezet létét veszélyeztető állapot, így indokolható a póthatáridő, a küldöttgyűlés léte vagy nemléte nem veszélyezteti a működést. Törvénysértő állapot fenntartása nem indokolt, egyebekben a közvetlen önkormányzás elvét is sérti, ami a szövetkezeteknél alapelv, ezért szigorúak a létrehozás feltételei. A küldöttgyűlésre vonatkozóan tehát analógia nem alkalmazható, az egyébként sem kötelezően létrehozandó szerv. Irreleváns, hogy a küldöttgyűlés megalakulása jogszerű volt-e, ha időközben a működés feltételei megszűntek, átmeneti rendelkezéseket sem tartalmaz a törvény erre vonatkozóan.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását, az 1/2013/3. számú küldöttgyűlési határozat hatályban tartását kérte. Hivatkozott arra, a felperes csak szövetkezeti tagként töltheti be a felügyelőbizottsági tagi tisztséget, a felperes tagként is, nemcsak felügyelőbizottsági tagként tanúsította azokat a magatartásokat, melyekre utalt.

A csatolt igazgatósági és FB jegyzőkönyvek, illetve részközgyűlési jegyzőkönyvek részletezik a felperesnek a fiával való együttműködését és a magatartását. Ezeket a magatartásokat tekintette a tagi kizárás alapjának, azokat a szövetkezet érdekeivel ellentétesnek kell tekinteni. A felperesnek - aki a jegyzőkönyvek és a kívülállók által igazoltan fiával együttműködve járt el - arra kellett volna rábírnia a birtokvédelmi határozat ismeretében a birtoksértővé vált ..., hogy a lehető legrövidebb időn belül hagyja el az ingatlant. A testületek előtti előterjesztésekből megállapíthatóan a használó ehelyett bírósághoz fordult és minden lehetséges eszközzel hátráltatta az ingatlan visszaadását, ebben a felperes a jegyzőkönyvekből megállapíthatóan együttműködött ..., ezzel megvalósította a 2006. évi X. törvény 63.§ (1) bekezdésében rögzített magatartást.

A felperes alperesi fellebbezéssel, alperes a felperesi fellebbezéssel kapcsolatban ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezések az alábbiakra tekintettel megalapozatlanok.

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény 18.§ (1) bekezdése értelmében bármely tag kérheti a bíróságtól a szövetkezet, illetőleg annak testületei által hozott olyan határozat felülvizsgálatát, amely e törvény rendelkezéseibe, más jogszabályba vagy a szövetkezet alapszabályába ütközik.

A (2) bekezdés alapján a határozat felülvizsgálatára irányuló keresetet a határozathozatalról való tudomásszerzéstől számított harminc napos jogvesztő határidő alatt kell megindítani a szövetkezet ellen, a szövetkezet székhelye szerinti törvényszéknél.

A 28.§ (1) bekezdése szerint, ha a szövetkezet tagjainak száma az ötszáz főt meghaladja, az alapszabály küldöttgyűlés működését írhatja elő. Ebben az esetben az alapszabály meghatározza a küldötteknek a taglétszámhoz viszonyított arányát, megválasztásuk módját és megbízatásuk időtartamát, annak figyelembevételével, hogy a küldöttek létszáma ötvennél kevesebb nem lehet.

A (4) bekezdés kimondja, a küldöttgyűlés hatáskörére és eljárására egyebekben a közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy: *a)* a határozatképességhez legalább a küldöttek kétharmadának a jelenléte szükséges; *b)* az írásbeli szavazás nem alkalmazható; *c)* határozatképtelenség esetén 15 napon belül újabb küldöttgyűlést kell összehívni, amelyen a határozatképesség megállapításánál az *a)* pontban foglaltakat kell alkalmazni.

A 37.§ (1) bekezdése akként rendelkezik, a közgyűlés az alapszabályban meghatározott létszámú, de legalább háromtagú felügyelő bizottságot hoz létre, amelynek tagjait - a (3) bekezdés kivételével - a közgyűlés az alapszabály rendelkezése szerint határozott vagy határozatlan időre választja.

A 63.§ (1) bekezdése azt is kimondja, a szövetkezet igazgatósága kizárhatja azt a tagot, aki - neki felróható módon - *a)* a szövetkezet érdekeit sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít, vagy *b)* a tagsági jogviszonyból eredő kötelezettségeinek - az alapszabályban meghatározott időtartam alatt - felszólítás ellenére sem tesz eleget.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, a kizárást kimondó határozat tekintetében kellett vizsgálni az abban foglalt indokokat. Az ebben a körben tett elsőfokú bíróság általi megállapításokkal a Főváros i Ítéltábla egyetértett; a tagsági viszonyhoz nem kötődő felperesi magatartás tagkizárás alapja nem lehet, ebben a körben a szövetkezet indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

Helytálló volt a felperest megillető felügyelőbizottsági tagi tiszteletdíj megvonására vonatkozó határozat is, ez esetben szintén elválasztandó a felperes

magánemberként, a családtagja és a szövetkezet közti jogvitában, ahhoz kapcsolódóan tanúsított magatartása és a felügyelőbizottsági tagság. A felügyelőbizottsági tagságból való visszahívás a jövőre nézve megalapozott, ezzel kapcsolatban ugyancsak helytállóan határozott az elsőfokú bíróság, azonban a tiszteletdíj visszamenőleges megvonása nem jogszerű. Helytálló volt az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontja a küldöttgyűlés létszámára, illetve a felperes, mint felügyelőbizottsági tag visszahívása kérdésében is, indokolási kötelezettsége ebben a körben a küldöttgyűlésnek nem volt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 81.§ (1) bekezdése és 239.§-a alapján - mivel a fellebbezések megalapozatlanok voltak, a pernyertesség aránya azonos az első fokú eljárással - a Fővárosi Ítéltábla kötelezte alperest a felperes javára részperköltség megfizetésére a lerótt fellebbezési illetéket, illetve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjat figyelembe véve.

A fellebbezés elbírálása a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül történt.

Budapest, 2014. június 5.

. Rózsa Éva s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana

írnok